

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ПАРИ И ПАРИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ”;

ЗА СПЕЦ: „Застраховане и осигуряване“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Стефан Вачков)

2.
(гл.ас. д-р Атанас Камеларов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината „Пари и паричен мениджмънт“ формира знания относно: същността и идентификацията на съвременните пари, ролята на паричната система в съвременната икономика, институционалните характеристики на централните банки като носители на паричния мениджмънт. Обучението по дисциплината поставя основен акцент върху монетарния мениджмънт – цели, стратегия, ползван инструментариум и постигнати резултати. Отделя се специално внимание на функционирането и институционалната организация на БНБ, възможностите и ограниченията за въздействие върху паричното предлагане в условията на валутен борд и перспективите за присъединяване на БНБ към Евросистемата. Освен че формира теоретични познания, дисциплината „Пари и паричен мениджмънт“ развива аналитични умения у студентите по отношение оценяването на предприеманите мерки и действия на централните банки в сферата на паричния мениджмънт и тяхното влияние върху водещите икономически променливи, финансовите пазари и дейността на предприятията от финансовия сектор, в това число застрахователните компании и частните пенсионни фондове. Придобитите знания и умения дават базисна ориентация за функционирането на финансовата система и могат да бъдат надградени в други специални дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. СЪЩНОСТ И КОНЦЕПТУАЛНИ ОСНОВИ НА СЪВРЕМЕННИТЕ ПАРИ		5	3	
1.1.	За произхода и еволюцията на парите			
1.2.	Функции на парите и дефиниране на съвременните пари			
1.3.	Видове пари – характеристика и особености на емисията им			
1.4.	Измерване на количеството на парите – основни принципи и особености в практиката на България и ЕС			
2. ПАРИЧНА СИСТЕМА		5	3	
2.1.	Същност и ключови понятия			
2.2.	Елементи на паричната система. Изисквания към паричната система			
2.3.	Видове парични стандарти – ключови характеристики			
2.4.	Паричен режим на валутен борд и дискреционна централна банка			
3. СЪЗДАВАНЕ НА ПАРИ ОТ МОНЕТАРНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ		5	3	
3.1.	Дефиниране и ключови понятия			
3.2.	Създаване на резервните пари и резервно уравнение			
3.3.	Анализ на ликвидното състояние – особености в еврозоната			
3.4.	Депозитно-кредитна и парична мултипликация			
4. ЦЕНТРАЛНА БАНКА		4	3	
4.1.	Произход на централните банки – ключови концепции			
4.2.	Функции на централните банки – характеристика и възможности за класификация			
4.3.	За статута и независимостта на централните банки			
4.4.	Българската народна банка - създаване и историческо развитие			
4.5.	ЕЦБ и ЕСЦБ – правен статут, организация и управление			
5. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВНИ НА ПАРИЧНИЯ МЕНИДЖМЪНТ		5	3	
5.1.	Пари и икономическа активност – теоретично наследство и насоки на монетарната политика			
5.2.	Развитие на моделите за търсене на пари			
5.3.	Еластичност и стабилност на търсенето на пари – значение за паричния мениджмънт			
5.4.	Равновесие на пазара на пари и ориентири за реакция на цент-			

	ралните банки			
5.5.	Паричен трансмисионен механизъм			
6. ФОРМУЛИРАНЕ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА		5	3	
6.1.	Същност и значение на паричната политика			
6.2.	Паричен мениджмънт на основата на правила или дискреция			
6.3.	Ключови инстанции за формулиране на паричната политика			
6.4.	За целите на паричната политика – алтернативи и избор			
6.5.	Стратегия на паричната политика			
6.6.	Граници между паричната, фискалната и валутната политика			
7. ПАРИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ И ИНФЛАЦИЯ		4	3	
7.1.	Покупателна сила на парите и представа за ценова стабилност			
7.2.	Инфлация – същност, причини, видове			
7.3.	Социално-икономически последици от инфлацията			
7.4.	Инфлационно целеполагане – същност и прилагане			
7.5.	Критики към инфлационното целеполагане			
8. ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА ПАРИЧНИЯ МЕНИДЖМЪНТ		4	3	
8.1.	Избор на инструментални променливи и значение на лихвените проценти			
8.2.	Операции на открития пазар – отличителни характеристики, класификация и механизъм на действие			
8.3.	Политика по рефинансиране (дисконтна политика) – същност, особености и механизъм на действие			
8.4.	Минимални задължителни резерви – същност, значение и механизъм на действие			
8.5.	Прилагане на административни механизми в паричния мениджмънт			
8.6.	Централната банка като кредитор от последна инстанция – между паричния мениджмънт и финансовата стабилност			
9. ПАРИЧНА ПОЛИТИКА НА ЕВРОСИСТЕМАТА		4	3	
9.1.	Мандат и особености при формулиране на паричната политика в еврозоната			
9.2.	Стратегия на паричната политика на Евросистемата			
9.3.	Инструменти на паричната политика на Евросистемата – дизайн и приложение. Стандартна рамка и извънредни мерки			
9.4.	Рамка за спешна ликвидна подкрепа в Евросистемата			
9.5.	Резултати от паричната политика на Евросистемата			
10. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА БНБ В УСЛОВИЯТА НА ПАРИЧЕН СЪВЕТ		4	3	
10.1.	Статут и организация на БНБ в условията на паричен съвет			
10.2.	Особености на режима на валутен борд в България			
10.3.	Създаване на резервни пари от БНБ и резервно уравнение			
10.4.	Възможности за регулиране на паричното предлагане от БНБ			
10.5.	Ефекти от валутния борд върху водещите икономически променливи			
10.6.	Перспективи за въвеждане на еврото в България			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролен тест	1	40
1.2.	Отговор на дискуссионни въпроси	1	25
Общо за семестриален контрол:			65
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (комбиниран тест от затворени и отворени въпроси)	1	70
Общо за сесиен контрол:			70
Общо за всички форми на контрол:			135

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Исинг, О. Въведение в теорията на парите (превод от немски език). Варна, 1996.
2. Мишкин, Фр. Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари. Изд. „Отворено общество”, С., 1999.
3. Младенов, М. Пари, банки, кредит. Изд. „Тракия М“, С., 2015.
4. Ханке, С., К. Шулер. Валутният борд – начало или край. Бард, С., 1996.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Демостенов, С. Пари (част I). Същност и значение на парите. Издание на юрид. книгоиздателство, София, 1946.
2. Камеларов, Ат. Свободата на централната банка - между илюзии и власт. -В: Финансови измерения на икономическата свобода (сборник студии), ред. Ст. Вачков, ИК „Стено”, Варна, 2009, с. 277-311.
3. Неновски, Н. Паричният ред. Критика на теорията на парите. Сиела, С., 2007.
4. Стоичкова, О. Теория на парите и кредита. Благоевград, 2001.
5. Bernake, B., Fr. Mishkin. Inflation Targeting: A New Framework for Monetary Policy? //Journal of Economic Perspectives, Vol.11, No.2, 1997.
6. Campbell, C., R. Campbell, E. Dolan. Money, banking, and monetary policy. The Dryden Press, 1988.
7. Guideline (EU) 2015/510 of the ECB of 19 December 2014 on the implementation of the Eurosystem monetary policy framework. ECB/2014/60, OJ L 91, 2.4.2015, <https://www.ecb.europa.eu>.
8. Mishkin, Fr. Symposium on the Monetary Transmission Mechanism. // Journal of Economic Perspectives, Vol.9, No.4, 1995.
9. Sauer, S. Discretion rather than rules? When is discretionary policy-making better than the timeless perspective? ECB, <http://www.ecb.int>, 2007.
10. Scheller, H. The European Central Bank - History, role and functions, 2nd ed. ECB, 2006.
11. Protocol (No.3) on the Statute of the European System of Central Banks and of the European Central Bank, <http://www.ecb.int>.
12. The Implementation Of Monetary Policy In The Euro Area. ECB, <http://ecb.europa.eu>, 2011.
13. Закон за Българската народна банка. Обн. ДВ, бр. 46, 10.06.1997.
14. Наредба № 6 за кредитиране на банките в левове срещу обезпечение. Обн., ДВ, бр. 28, 1998 г.
15. Наредба № 21 за задължителните минимални резерви, които банките поддържат при Българската народна банка. Обн., ДВ, бр. 28, 1998 г.